

ที่ อว ๐๖๒๔.๑๑/๑๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
๔๓๙ ถ.จิระ ต.ในเมือง
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง แบบตอบรับการนำเสนอผลงานวิจัย

เรียน คุณณัฐชา หูมณา และคณะ

ตามที่คุณณัฐชา หูมณา และคณะ ได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ท้องถิ่น ตำบลตมภูเหล็ก จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อเข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัยในโครงการจัดการประชุม
วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๖๔ (The 4th National and International Research
Conference 2021 : NIRC IV 2021) "มหาวิทยาลัย-ชุมชนร่วมกันสร้างพันธกิจสัมพันธ์ตามศาสตร์พระราชา
เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน (University & Community Engagement the King's Philosophy for
Sustainable Local Development) " ในวันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาบทความวิจัยแล้ว เห็นควรตอบรับให้
คุณณัฐชา หูมณา และคณะ นำเสนอบทความแบบบรรยาย (Oral Presentation) ในระดับชาติ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้บุคลากรของท่านเข้าร่วม
นำเสนอผลงานวิจัยดังกล่าว ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติฯ ตามกำหนดการนำเสนอ
ผลงานวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สมคุณา)

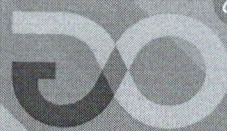
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ISBN (e-book) : 978-974-692-433-2

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ PROCEEDINGS

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2564
The 4th National and International Research Conference 2021
NIRC IV 2021

“มหาวิทยาลัย-ชุมชนร่วมกันสร้างพันธกิจสัมพันธ์ตามศาสตร์พระราชา
เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
(University & Community Engagement with the King's Philosophy
for Sustainable Local Development)”

7 มกราคม พ.ศ. 2564
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2564

“มหาวิทยาลัย-ชุมชนร่วมกันสร้างพันธกิจสัมพันธ์ตามศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
อย่างยั่งยืน”

พิมพ์ครั้งที่ 1 : 2564

จัดทำโดย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
(สงวนลิขสิทธิ์ ตามกฎหมาย)

ISBN (e-book) : 978-974-692-438-2

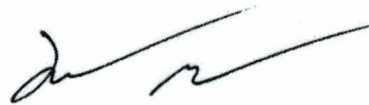
การประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2564
The 4th National and International Research Conference 2021
NIRC IV 2021

สารจากอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิต เปิดสอนทั้งระดับปริญญาตรี-โท-เอก รวมไปถึงการพัฒนาท้องถิ่นตามพระราชนโยบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ รัชกาลที่ 10 และอีกบทบาทหนึ่งก็คือ การขับเคลื่อนงานวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัยของคณาจารย์และนักศึกษา ซึ่งบทบาทดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและพัฒนาต่อยอดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางด้านการวิชาการ ในการจัดโครงการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2564 ภายใต้หัวข้อ “มหาวิทยาลัย-ชุมชนร่วมกันสร้างพันธกิจสัมพันธ์ตามศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน (University & Community Engagement with the King's Philosophy for Sustainable Local Development)” ถือว่าเป็นการต่อยอดผลงานด้านวิชาการและงานวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง ซึ่งจะช่วยในการส่งเสริมให้คณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษา ได้นำผลงานวิจัยของตนเองเผยแพร่ต่อสาธารณชน การจัดงานในครั้งนี้ มหาวิทยาลัยมอบหมายให้บัณฑิตวิทยาลัย เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร คณะวิทยาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะวิทยาการจัดการ คณะพยาบาลศาสตร์ สำนักงานวิเทศสัมพันธ์ และสถาบันวิจัยและพัฒนา ดำเนินการจัดการประชุม นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกอ.) สถาบันคลังสมองของชาติ (สคช.) และสภาคณะผู้บริหารบัณฑิตศึกษาแห่งประเทศไทย (สคบท.) สถาบันการศึกษาในประเทศและในต่างประเทศที่เป็นเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ร่วมสนับสนุนภารกิจดังกล่าว จึงถือว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

ในนามของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ขอต้อนรับผู้ทรงคุณวุฒิ คณาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักศึกษา ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศทุกท่าน ขอขอบคุณวิทยากรในการบรรยายพิเศษ ศาสตราจารย์ ดร. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมในการเสวนาทุกท่าน ตลอดจนผู้ประเมินอิสระ (PEER REVIEWERS) ผู้ประเมินการนำเสนอผลงานวิจัย (COMMENTATORS) และคณะทำงานทุกท่านที่ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานอย่างดียิ่ง ขอให้การประชุมวิชาการ ฯ ครั้งนี้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานวิชาการที่นำเสนอในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อผู้เข้าร่วมประชุมและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน

(รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา)

รักษาราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โครงการประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2564
(The 4th National and International Research Conference 2021 : NIRC IV
2021)

“มหาวิทยาลัย-ชุมชนร่วมกันสร้างพันธกิจสัมพันธ์ตามศาสตร์พระราชา
เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
(University & Community Engagement with the King's Philosophy
for Sustainable Local Development)”

วันที่ 7 มกราคม 2564 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

หลักการและเหตุผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นมหาวิทยาลัยอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีพันธกิจหลักในการผลิตบัณฑิต การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ สร้างองค์ความรู้ จากงานวิจัย นวัตกรรม และงานสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุพันธกิจดังกล่าวมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จึงได้จัดการประชุมวิชาการระดับชาตินานาชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2564 ขึ้น ในวันที่ 7 มกราคม 2564 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ภายใต้ชื่อ “มหาวิทยาลัย-ชุมชนร่วมกันสร้างพันธกิจสัมพันธ์ตามศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน (University & Community Engagement with the King's Philosophy for Sustainable Local Development)” การประชุมครั้งนี้จะเป็นการเปิดเวทีให้องค์กร นักวิจัย นักวิชาการ ผู้สนใจและประชาชนทั่วไปทั้งในและต่างประเทศ ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานและเยี่ยมชมผลงานการวิจัย งานสร้างสรรค์ ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ สิ่งประดิษฐ์คิดค้น และนวัตกรรมที่เกิดจากงานวิจัย อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้นักวิจัยและผู้สนใจได้เข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาผลงานวิจัย นวัตกรรม และนำผลงานไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนเผยแพร่ผลงานวิจัย และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานวิจัยร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเป็นเวทีให้คณาจารย์ นักวิจัย นักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏและสถาบันการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ ได้มีโอกาสนำเสนอผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทย อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศต่อไป
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์และนวัตกรรมของคณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และนักวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏและสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ
3. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้สู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมของคณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และนักวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏและสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์สู่การพัฒนาท้องถิ่น ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน
4. เพื่อเชื่อมโยงการวิจัยของไทยและต่างประเทศที่มีคุณภาพนำไปสู่กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ประโยชน์ ทั้งเชิงวิชาการ เชิงนโยบาย เชิงสังคมและชุมชน ทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ

กำหนดการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2564
วันที่ 7 มกราคม 2564 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
รูปแบบการนำเสนอออนไลน์ (Online)

เวลา	กิจกรรม
08.30-09.00 น.	ผู้นำเสนอฯ และผู้เข้าร่วมงาน เข้าสู่ระบบออนไลน์ ด้วยการถ่ายทอดสดพิธีเปิดงานฯ ผ่าน YouTube ช่อง BRU TV โดยใช้ Link : https://www.youtube.com/channel/UCDr3_YnwsUDgwvzUsW0cn_uA?fbclid=IwAR3oDY8Jgp7vXzFpFwg8YEM-oEftms7BJpmgZcoEpz4IvqVY6NjXqoGSJ_k
09.00-09.30 น.	พิธีเปิดการประชุมฯ โดย รองศาสตราจารย์มาลีณี จุฑาโประมา รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กล่าวรายงานโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมकुณา คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ภาคภาษาไทย) และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวพนธ์ เนื้อไม้หอม (ภาคภาษาอังกฤษ)
09.30 น. เป็นต้นไป	นำเสนอภาคโปสเตอร์และภาคบรรยายระดับชาติและนานาชาติ ด้วยโปรแกรม Google Meet <u>ผ่านทาง Link ที่จัดส่งให้</u> ตามลำดับและช่วงเวลา ซึ่งแต่ละห้องการนำเสนอจะมี พิธีกรประจำห้อง และ กรรมการผู้วิพากษ์ (Commentators) เป็นผู้ดำเนินการ โดยสามารถปรับเปลี่ยนลำดับและเวลาการนำเสนอได้ตามความเหมาะสมของแต่ละห้อง

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่องานวิจัยภาคบรรยาย (Oral Presentation)	
ด้านการจัดการและการท่องเที่ยว (ภาคบรรยาย)	1
การจัดการความรู้นบนฐานทุนชุมชนเกาะยอ จังหวัดสงขลา เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน	2
เชิดชัย อองสกุล ครอบชัย หัตถดา	
ปทุมเกื้อ : การสร้างสรรค์ศิลปะการแสดงเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี	10
คุณิศธร งามยิ่ง	
ปัจจัยและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ส่งผลต่อความสนใจในรูปแบบการรับประทานอาหาร	
ที่เสิร์ฟอาหารแบบตามใจเชฟของร้านอาหารในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร	18
ภูริ ชุณหะวัณ	
ความพึงพอใจแหล่งท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลต่อการบอกเล่าแบบปากต่อปากของนักท่องเที่ยว	
ชาวไทยใน จังหวัดนครราชสีมา	33
รามณรงค์ นิลกำแหง สุรางค์วัล โปรเตี้ย	
สุนันท์ เขมวงศ์ชัย ณัฐภัทร เทพพลผล	
ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยววัดเจดีย์	
(ไผ่ไข่) จังหวัดนครศรีธรรมราช	35
มนทิรา สังข์ทอง วชิรวิทย์ บัวขาว นรินทร์ อิมใจ	
ด้านการวิจัยในชุมชน (ภาคบรรยาย)	44
การพัฒนาแบบแผนการจัดการศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่	
จังหวัดสิงห์บุรี	45
กิตติวัลย์ ทองอร่าม วัชรศักดิ์ บุญมาแคน จิตรลดา รอดพลอย	
อรรณพ แสงทอง เขมิกา สงวนพวง	
การพัฒนาสูตรน้ำปรุงผัดไทยมะดัน สำหรับเป็นของฝากชุมชนท่าทราย จังหวัดนครนายก	56
ชนิษฐา จัปสร วัชรศักดิ์ ศิลารักษ์ ชุติมา สังคะหะ โสธนา เครือเมฆ	
* การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ตำบลคลองเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์	65 *
ณัฐชา หุมนา ศิริณภา พรหมคำ	
บทบาทของภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน	
บ้านบางตาเถน ตำบลคลองวัว อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง	70
สุนันดา แก้วสุข สุรศักดิ์ จันทผลา	

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2564

การนำเสนอผลงานระดับชาติ รูปแบบบรรยาย (Oral Presentation) ด้านการวิจัยเชิงพื้นที่ ด้านงานสร้างสรรค์และนวัตกรรม

Commentators: รองศาสตราจารย์ ดร.ศ. บัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรีย์ สุริยะ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Google Meet Link: <https://meet.google.com/vas-paij-yoi>

ตั้งแต่เวลา 09.30 น. เป็นต้นไป

พิธีกรประจำห้อง นายมานะ อดทน 634026021025@bnu.ac.th

ลำดับที่	รหัสนำเสนอ	ชื่อ - สกุล	หน่วยงาน	ชื่อบทความ	เวลา
1	CR-O-001 0819463137	กิตติวัลย์ ทองอร่าม และคณะ kitiwan.t@lawasri.bnu.ac.th	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	การพัฒนาภูมิปัญญาการจัดการศึกษาร่วมกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ จังหวัดสิงห์บุรี	10.00 - 10.15
2	CR-O-002 0826353964	ชุติมา สังคะระ และคณะ chutimasang@gmail.com	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	การพัฒนาสู่ความเป็นปึกแผ่นไทยและต้น ลำหรับเป็นของฝากชุมชนทททรายจังหวัดนครนายก	10.15 - 10.30
3	CR-O-003 0873177374	ณัฐยา หนูมา และคณะ hnatchayaa@gmail.com	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ตำบลมดลูเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์	10.30 - 10.45
4	CR-O-004 0897708946	สุนันทา แก้วสุก และคณะ a-suk@hotmail.com	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	บทบาทของภาครัฐและมีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านบางตาแดง ตำบลคลองวัว อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง	10.45 - 11.00
5	AR-O-001 0989984792	พิมพ์พรพรน อำพันทอง และคณะ pim_pimpan@hotmail.com	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	บริบทการท่องเที่ยวท้องถิ่นของชุมชนมดลูพรน อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี	11.00 - 11.15
6	AR-O-002 0899224974	วัชรีย์ เพ็ชรวงษ์ และคณะ watcharee.p@rmutsbac.th	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ	เส้นทางการศึกษาในท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านหนองลิ้ง ตำบลสุพรรณ	11.15 - 11.30
7	CW-O-001 0898110364	ทองเด่น ภิรักษ์ทิพย์ และคณะ Ruangden@yahoo.com	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเลี้ยงปลาน้ำจืด	11.30 - 11.45

การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น ตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ The Development of Local Learning Centre Dong - Moon-Lek Sub-district, Muang Phetchabun District, Phetchabun Province

ณัฐชา ทุมนา¹ ศิริรนา พรหมคำ²

^{1,2}อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Hnatchayaa@gmail.com

Hisirirnapa@hotmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้สวนวนเกษตร และผลิตสื่อวีดิทัศน์แหล่งเรียนรู้สวนวนเกษตร ตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป้าหมายคือเกษตรกรจำนวน 60 คนในตำบลดงมูลเหล็ก โดยใช้การกระบวนการแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล ผลการวิจัยสรุปว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้แห่งนี้ เริ่มจากการวางแผนการดำเนินการในการเลือกปลูกมะม่วงที่จังหวัดเพชรบูรณ์โดยมีเป้าหมายคือ เลือกผลิตมะม่วงคุณภาพ มีผู้รับซื้อผลผลิตแน่นอน ทำให้ไม่มีปัญหาด้านการตลาดและขาดทุน ลดต้นทุนการผลิต และสร้างเครือข่ายทำให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การผลิตมะม่วงคุณภาพเพื่อการส่งออก เกษตรกรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต เช่น การใช้น้ำระบบมินิสปริงเกอร์ เครื่องเจาะหลุม เครื่องพ่นยา และการจัดการให้เหมาะสมกับพื้นที่ต่อการปลูก และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และผลการใช้วีดิทัศน์แหล่งเรียนรู้สวนวนเกษตรอบรมเรื่องกระบวนการผลิตมะม่วงที่มีคุณภาพให้กับเกษตรกรจำนวน 60 คน มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนา, แหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น, สวนวนเกษตร

Abstract

The purposes of this research were to develop and produce the video media of Wa-na-kaset Learning Centre in Dong - Moon-Lek Sub-district, Muang Phetchabun, Phetchabun Province. The subjects were 60 agriculturists in Dong - Moon-Lek Sub-district by using interview. The participation research and interview were collected. The result showed that ; the development of this learning centre, the target planning for good quality of mango planting in Phetchabun; demanding, marketing, saving cost and connecting between agriculturists. The agriculturists apply new technology such as mini sprinkler system, hole drilling machine and sprayer using for planting production and managing the suitable planting place and saving environment . The result of using video media of Wa-na-kaset Learning Centre training on the planting production of a qualitative mango with 60 agriculturists understood at the high level.

Keywords : Development, Learning Centre, Wa-na-kaset

1. บทนำ

ในบริบทของพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานวิจัยคือ ตำบลคงมูลเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์นั้น มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี เกษตรกรมีการทำการเกษตรในรูปแบบผสมผสาน โดยมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วน ตามหลักทฤษฎีใหม่ขั้นต้น(มูลนิธิชัยพัฒนา,2539) การจัดสรรพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกิน ตามอัตราส่วน 30:30:30:10 ซึ่งหมายถึงพื้นที่ส่วนที่หนึ่ง ประมาณ 30% ให้ชุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อใช้เก็บกักน้ำฝนในฤดูฝนและ ใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์น้ำและพืชน้ำต่าง ๆ พื้นที่ส่วนที่สอง ประมาณ 30% ให้ปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน สำหรับครอบครัวให้เพียงพอตลอดปี เพื่อตัดค่าใช้จ่ายและสามารถพึ่งตนเองได้ พื้นที่ส่วนที่สาม ประมาณ 30% ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสมุนไพร ฯลฯ เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือบริโภคก็นำไปจำหน่าย พื้นที่ส่วนที่สี่ ประมาณ 10% เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนอื่น ๆ ซึ่งหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวแล้วเกษตรกรมีการปลูกพืชหมุนเวียนเช่น ข้าวโพด ถั่ว ยาสูบ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือมะม่วง ที่ให้ผลผลิตได้ถึงปีละ 2 ครั้ง ทำให้อยู่ได้ของเกษตรกรเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งผู้นำในชุมชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์รวมของชุมชนและผลักดันส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นอีกด้วย

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้เห็นความสำคัญและมุ่งศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานของแหล่งเรียนรู้ของสวนวนเกษตรเพชรบูรณ์ เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกมะม่วงให้มีคุณภาพให้กับคนในชุมชนและกลุ่มเกษตรกรที่ต้องการมาเรียนรู้และนำไปพัฒนาพื้นที่ของตนเองเพื่อสร้างอาชีพและรายได้ของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้สวนวนเกษตร ตำบลคงมูลเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อผลิตสื่อวีดิทัศน์ของแหล่งเรียนรู้สวนวนเกษตร ตำบลคงมูลเหล็ก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรคือเกษตรกรที่ปลูกมะม่วงในตำบลคงมูลเหล็กในปี พ.ศ. 2559 และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview)

1. ขั้นตอนการวิจัยข้อมูลพื้นฐานโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วงของสวนวนเกษตรเพชรบูรณ์
2. นำข้อมูลมาจัดทำสื่อวีดิทัศน์แหล่งเรียนรู้สวนวนเกษตรโดยมีหัวข้อเนื้อหาดังนี้
 - 2.1 การวางแผนการผลิตมะม่วง
 - 2.2 ขั้นตอนการดำเนินการผลิต
 - 2.3 การปรับปรุงและพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ
3. ประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยมีเกษตรกรจำนวน 60 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและตัวแทนจากสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์
4. สรุปผลการวิจัยและรายงานผลการวิจัย

4. ผลการวิจัย

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วง สรุปผลดังนี้

ด้านการวางแผนงานการผลิต

1. เกษตรกรเลือกผลิตมะม่วงคุณภาพเป็นผลไม้ทางเลือกจากเดิมที่มีมะขามหวานเป็นผลไม้เด่นของจังหวัดเพชรบูรณ์
2. มีผู้รับซื้อผลผลิตแน่นอน ทำให้ไม่มีปัญหาด้านการตลาดและขาดทุน
3. ลดต้นทุนการผลิต โดยมีการรวมกลุ่มเกษตรกรและซื้อวัตถุดิบในการผลิตในปริมาณมากทำให้ลดต้นทุน
4. สร้างเครือข่ายทำให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การผลิตมะม่วงคุณภาพเพื่อการส่งออก

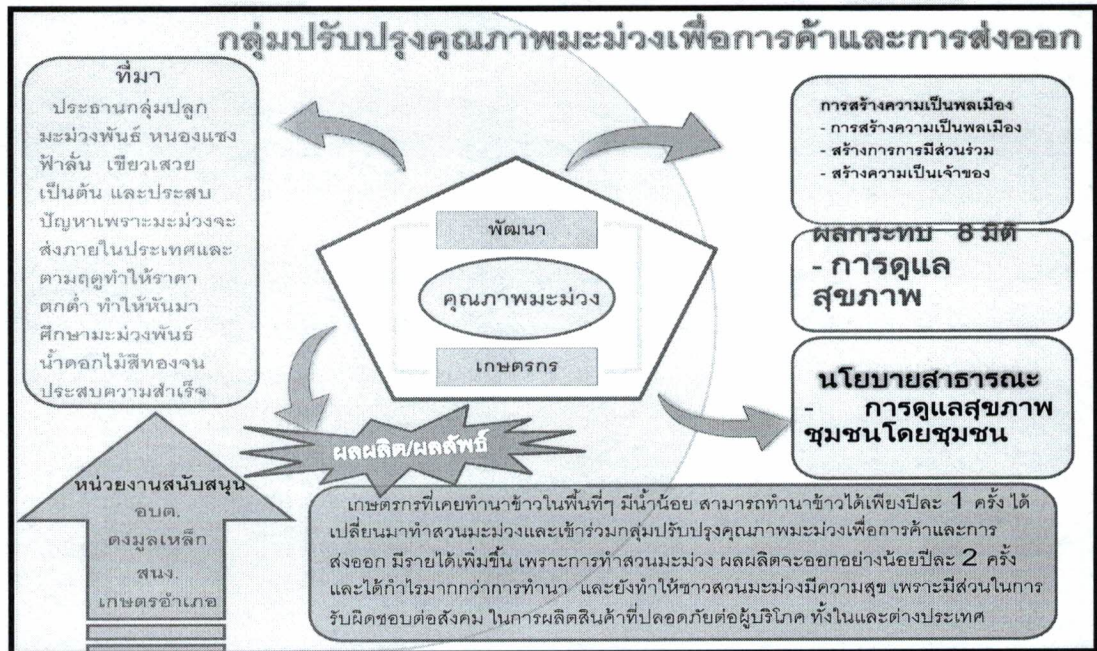
ด้านการดำเนินการผลิต

ด้านการผลิตเกษตรกรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิตและการจัดการ ดังนี้

1. การนำเครื่องชุดเจาะหลุมมาใช้ในการชุดหลุมปลูกมะม่วงเพื่อลดต้นทุนการผลิต
2. การใช้ระบบมินิสปริงเกอร์และทำคันดินเล็กรอบ ๆ บริเวณโคนต้นเพื่อป้องกันไม่ให้น้ำไหลออกนอกบริเวณชายพุ่ม
3. ระบบการพ่นสารเคมี โดยใช้รถพ่นสารเคมี ที่เรียกว่า แอร์บัส โดยใช้แรงดันพ่นผ่านปั๊มแรงดันสูงมีพัดลมช่วยกระจายสารเคมีให้ละอองกระจายทั่วถึง
4. การปรับปรุงคุณภาพดิน มีการปลูกพืชปรับปรุงดิน เพื่อทำเป็นปุ๋ยพืชสดเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน
5. เกษตรกรสร้างแหล่งน้ำเพื่อใช้ในแปลงผลิตทำให้สามารถผลิตมะม่วงได้อย่างมีคุณภาพปีละ 2 ครั้ง
6. การป้องกันการกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน เช่น การใช้พันธุ์ต้านทาน สารชีวภาพ การใช้สารเคมีถูกต้องตามหลักวิธีการและเหมาะสมสอดคล้องกับพื้นที่
7. การจัดการที่อยู่อาศัยและกิจกรรมการปลูกพืชอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและถูกสุขลักษณะ
8. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
 - กำจัดเศษวัสดุสารเคมีที่เหลือใช้อย่างถูกวิธี ไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยา
 - การทำสวนมะม่วงเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนให้กับชุมชน
 - มีการสร้างแนวกันลม โดยปลูกไม้ยืนต้นที่มีค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ต้นประดู่ ต้นมะฮอกกานี ไม้แดง ต้นมะค่าแต้ ต้นสะเดา

ด้านการพัฒนาและการแก้ไข้ปัญหา

การถอดบทเรียนจากแหล่งเรียนรู้กลุ่มเกษตรกรการปรับปรุงคุณภาพมะม่วงเพื่อการค้าและการส่งออก แสดงได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กลุ่มปรับปรุงคุณภาพมะม่วงเพื่อการค้าและการส่งออก

1. ได้ใช้วิถีทัศน์แหล่งเรียนรู้สวนวนเกษตรความยาว 15 นาทีโดยมีเนื้อหาประกอบด้วย การวางแผนการผลิตมะม่วง ขั้นตอนการดำเนินการผลิตพร้อมภาพประกอบในแต่ละขั้นตอน และการปรับปรุงและพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพ

2. ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้วิถีทัศน์แหล่งเรียนรู้สวนวนเกษตรในการถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกมะม่วง จากการสัมภาษณ์แบบกลุ่มเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปประยุกต์ใช้

5. การอภิปรายผล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลสวนวนเกษตรเพชรบูรณ์ เกษตรกรมีความรู้และประสบการณ์จากการปลูกมะม่วงที่มีคุณภาพโดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนการผลิต ขั้นตอนการผลิตหรือปลูกมะม่วงให้ได้คุณภาพ รวมไปถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิตและการส่งออกโดยมีการสร้างเครือข่ายการค้า ทำให้ราคาผลผลิตเป็นไปตามแผนโดยมีผลผลิตเฉลี่ย 1,500 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสอดคล้องกับ มนุ โปธัมบูรณ์ (2551) การผลิตมะม่วงคุณภาพดี คือลักษณะที่ปรากฏภายนอกตรงตามสายพันธุ์ คุณภาพเนื้อภายในแก่จัด เนื้อสีเข้ม รสชาติดี ไม่มีสารพิษตกค้าง ผ่านการทำความสะอาดและคัดขนาดและมีการควบคุมโรค

6. สรุปผลการวิจัย

1. จากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่มีการวางแผนการผลิตโดยใช้การตลาดนำการผลิต ใช้ต้นทุนการผลิตต่ำโดยมีเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรร่วมกันวางแผน มีบริษัทรับซื้อที่แน่นอนและเน้นผลิตมะม่วงในฤดูกาลมากกว่าการผลิตนอกฤดูกาล เกษตรกรมีการจัดสรรพื้นที่ที่เหมาะสมในการทำเกษตร มีกระบวนการผลิตซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขมาตรฐานของบริษัทที่รับซื้อผลผลิตและ มาตรฐาน GAP ของกรมวิชาการเกษตร

2. ได้วิดิทัศน์แหล่งเรียนรู้สวนวนเกษตรเพื่อใช้ถ่ายทอดความรู้เรื่องกระบวนการผลิตมะม่วงที่มีคุณภาพ อบรมให้กับเกษตรกรจำนวน 60 คน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องกระบวนการผลิตมะม่วงที่มีคุณภาพในระดับมาก

7. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

เกษตรกรสามารถเรียนรู้วิธีการปลูกมะม่วงและมาตรฐานผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพจากวิทยากรในแหล่งเรียนรู้สวนวนเกษตรหรือการเรียนรู้ด้วยตนเองจากวิดิทัศน์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการแปรรูปของมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง เพื่อเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น

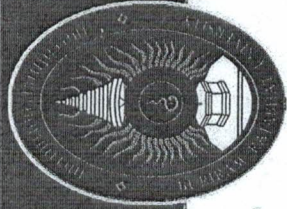
8. เอกสารอ้างอิง

- นันทกร บุญเกิด. (2556). ชาติอาหารพืชกับมะม่วง : สัมภาษณ์สวนมะม่วงไทย หน้า 9 ปีที่ 4 ฉบับวันที่ 10 ธันวาคม
- มนู โป้สมบุญ. (2551). การผลิตมะม่วงคุณภาพดี : กลุ่มส่งเสริมการผลิตไม้ผล กรมส่งเสริมการเกษตรโรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- มูลนิธิชัยพัฒนา. (2539). หลักทฤษฎีใหม่ขั้นต้น. แหล่งที่มา : <https://www.chaipat.or.th/2010-06-03-03-39-51.html>. 10 มกราคม 2559.
- วีรภรณ์ เชนาบัญชชาชัย และคณะ. (2556). การกระตุ้นความต้านทานในผลมะม่วงหลังการเก็บเกี่ยวโดยใช้สารเคมีที่จัดอยู่ในกลุ่มปลอดภัยที่มีต่อโรคแอนแทรกคโนส: วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร ปีที่ 44 ฉบับที่ 3 (พิเศษ) กันยายน-ธันวาคม

สศท

กระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 4

มอบเกียรติบัตรไว้เพื่อแสดงว่า

ณัฐชยา หุมนา และศิริรณกา พรหมคำ

ได้นำเสนอผลงานวิจัย
ภาคบรรยาย

ในการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 4 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ให้ไว้ ณ วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2564

(รองศาสตราจารย์มาลินี จุฑาปะมา)

รักษาราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์